Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 1. avgusta 2025*

„Predhodno odločanje – Plačilne storitve na notranjem trgu – Direktiva 2007/64/ES – Člen 56(1)(b) – Obveznost uporabnika plačilnih storitev, da ponudnika plačilnih storitev ‚brez nepotrebnega odlašanja' obvesti o izgubi, kraji, poneverbi ali zlorabi svojega plačilnega instrumenta – Člen 58 – Obveščanje o neodobrenih plačilnih transakcijah – Popravek take transakcije s strani ponudnika plačilnih storitev, za katerega velja obveznost uporabnika teh storitev, da o tej transakciji obvesti ‚takoj […] in ne kasneje kot 13 mesecev po datumu bremenitve' – Člena 60 in 61 – Odgovornost ponudnika plačilnih storitev in plačnika za neodobreno plačilno transakcijo – Zaporedne neodobrene plačilne transakcije, ki so posledica izgube, kraje, poneverbe ali zlorabe plačilnega instrumenta – Zamuda pri obveščanju, ki ni namerna in ni posledica hude malomarnosti – Obseg pravice do povračila“

V zadevi C-665/23,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija) z odločbo z dne 8. novembra 2023, ki je na Sodišče prispela 9. novembra 2023, v postopku

**IL**

proti

**Veracash SAS,**

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi I. Jarukaitis (poročevalec), predsednik senata, N. Jääskinen, A. Arabadjiev, M. Condinanzi, sodniki, in R. Frendo, sodnica,

generalna pravobranilka: L. Medina,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Veracash SAS R. Froger, odvetnik,

* Jezik postopka: francoščina.

– za francosko vlado R. Bénard in T. Lechevallier, agenta,

– za češko vlado J. Očková, M. Smolek in J. Vláčil, agenti,

– za Evropsko komisijo C. Auvret in G. Goddin, agentki,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 9. januarja 2025

izreka naslednjo

**Sodbo**

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 56, 58, 60 in 61 Direktive 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES (UL 2007, L 319, str. 1, in popravek v UL 2009, L 187, str. 5).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med IL, fizično osebo, in družbo Veracash SAS v zvezi z zavrnitvijo povračila dvigov denarja, ki naj bi bili opravljeni brez odobritve IL, zaradi domnevno prepozne obvestitve o teh dvigih.

## Pravni okvir

### *Pravo Unije*

3 V uvodni izjavi 35 Direktive 2007/64 je bilo navedeno:

„(31) Da bi zmanjšali tveganje in olajšali posledice neodobrenih ali nepravilno izvršenih plačilnih transakcij, bi moral uporabnik plačilnih storitev ponudnika plačilnih storitev čim prej obvestiti o morebitnem izpodbijanju domnevno neodobrenih ali nepravilno izvedenih plačilnih transakcij, pod pogojem, da je ponudnik plačilnih storitev v skladu s to direktivo izpolnil svoje obveznosti posredovanja informacij. Če je uporabnik plačilnih storitev poslal takšno obvestilo v predpisanem roku, bi moral imeti možnost, da takšne zahtevke uveljavi v rokih, predpisanih v nacionalni zakonodaji. Ta direktiva ne bi smela vplivati na druge zahtevke med uporabniki in ponudniki plačilnih storitev.

(32) Da bi uporabnike plačilnih storitev spodbudili, da svojega ponudnika plačilnih storitev nemudoma obvestijo o kraji ali izgubi plačilnega instrumenta in tako zmanjšajo tveganje neodobrenih plačilnih transakcij, bi moral biti uporabnik odgovoren samo za omejeni znesek, razen če je ravnal goljufivo ali iz hude malomarnosti. Poleg tega, ko uporabnik obvesti ponudnika plačilne storitve, da bi lahko bil njegov plačilni instrument zlorabljen, se od uporabnika ne bi smelo zahtevati, da krije kakršne koli nadaljnje izgube, ki so posledica nedovoljene uporabe navedenega instrumenta. […]

(33) Da bi se ocenila morebitna malomarnost uporabnikov plačilnih storitev, bi bilo treba upoštevati vse okoliščine. Dokaze in stopnjo domnevne malomarnosti bi bilo treba oceniti na osnovi nacionalne zakonodaje. Pogodbeni pogoji v zvezi z zagotavljanjem in uporabo plačilnega instrumenta, ki bi posledično povečali dokazno breme za potrošnika ali zmanjšali dokazno breme za izdajatelja, bi se morali šteti za nične in neveljavne.

(34) Vendar bi moralo biti državam članicam omogočeno, da določijo manj stroga pravila od zgoraj navedenih, da se ohrani obstoječa stopnja varstva potrošnikov in spodbudi zaupanje v varno uporabo elektronskih plačilnih instrumentov. […] Državam članicam bi moralo biti dovoljeno zmanjšati ali popolnoma opustiti odgovornost plačnika, razen če je plačnik ravnal goljufivo.

(35) Treba bi bilo predvideti določbe za razporejanje izgub v primeru neodobrenih plačilnih transakcij. Za uporabnike plačilnih storitev, ki niso potrošniki, se lahko uporabljajo drugačne določbe, ker so takšni uporabniki običajno zmožni bolje presoditi tveganje goljufije in sprejeti izravnalne ukrepe.“

4 Člen 4 te direktive je zajemal te opredelitve pojmov:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve:

[…]

5. ‚plačilna transakcija‘ pomeni dejanje pologa, prenosa ali dviga sredstev, ki ga odredi plačnik ali prejemnik plačila neodvisno od osnovnih obveznosti med plačnikom in prejemnikom plačila;

[…]

7. ‚plačnik‘ pomeni fizično ali pravno osebo, ki je imetnik plačilnega računa in odredi plačilni nalog v breme [tega] plačilnega računa, ali, če plačilni račun ne obstaja, fizično ali pravno osebo, ki izda plačilni nalog;

[…]

10. ‚uporabnik plačilnih storitev‘ je fizična ali pravna oseba, ki uporablja plačilne storitve kot plačnik ali prejemnik plačila ali oboje;

[…]

16. ‚plačilni nalog‘ je navodilo plačnika ali prejemnika plačila njegovemu ponudniku plačilnih storitev, s katerim zahteva izvedbo plačilne transakcije;

[…]

23. ‚plačilni instrument‘ pomeni vsako osebno napravo oziroma naprave in/ali niz postopkov, dogovorjenih med uporabnikom plačilnih storitev in ponudnikom plačilnih storitev, ki jih uporablja uporabnik plačilnih storitev, da odredi plačilni nalog;

[…].“

5 Pod naslovom IV navedene direktive, „Pravice in obveznosti v zvezi z opravljanjem in uporabo plačilnih storitev“, je bilo pet poglavij. Poglavje 1 tega naslova IV, naslovljeno „Skupne določbe“ je vsebovalo člen 51, ki je določal področje uporabe navedenega naslova IV. Člen 51 je v odstavku 1 določal:

„Kadar uporabnik plačilnih storitev ni potrošnik, se strani lahko dogovorita, da se […] členi 59, 61, 62, 63, 66 in 75 ne uporabljajo v celoti ali delno. Strani se lahko dogovorita tudi o časovnih obdobjih, ki so drugačna od tistih iz člena 58.“

6 Poglavje 2 istega naslova IV je bilo naslovljeno „Odobritev plačilnih transakcij“ in je vsebovalo člene od 54 do 63 iste direktive. Člen 56 Direktive 2007/64, naslovljen „Obveznosti uporabnika plačilnih storitev v zvezi s plačilnimi instrumenti“, je v odstavku 1 določal:

„Uporabnik plačilnih storitev, ki ima pravico uporabljati plačilni instrument, ima naslednje obveznosti:

[…]

b) brez nepotrebnega odlašanja obvesti ponudnika plačilnih storitev, ali subjekt, ki ga slednji navede, ko ugotovi, da je bil plačilni instrument izgubljen, ukraden, odtujen [poneverjen] ali zlorabljen.“

7 Člen 57 Direktive 2007/64, naslovljen „Obveznosti ponudnika plačilnih storitev v zvezi s plačilnimi instrumenti“, je določal:

„1. Ponudnik plačilnih storitev, ki izdaja plačilne instrumente, ima naslednje obveznosti:

[…]

c) zagotovi, da so vedno na voljo primerna sredstva, ki bodo uporabniku plačilnih storitev omogočila, da posreduje obvestilo na podlagi člena 56(1)(b) […] in

d) prepreči vsakršno uporabo plačilnega instrumenta, potem ko je bilo posredovano obvestilo na podlagi člena 56(1)(b).

2. Ponudnik plačilnih storitev nosi tveganje pošiljanja plačilnega instrumenta plačniku ali pošiljanja kakršnih koli osebnih varnostnih zaščit instrumenta.“

8 Člen 58 te direktive, naslovljen „Obveščanje o neodobrenih ali nepravilno izvršenih plačilnih transakcijah“, je določal:

„Ponudnik plačilnih storitev zagotovi uporabniku plačilnih storitev popravek le, če ta ponudnika plačilnih storitev obvesti takoj, ko ugotovi, da je prišlo do neodobrenih ali nepravilno izvršenih plačilnih transakcij, ki so vzrok za terjatev […] in ne kasneje kot 13 mesecev po datumu bremenitve, razen če, kjer je ustrezno, ponudnik plačilnih storitev informacij o tej plačilni transakciji ni posredoval ali jih ni dal na voljo v skladu z naslovom III [o preglednosti pogojev in zahtevah za informacije za plačilne storitve].“

9 Člen 59 navedene direktive, naslovljen „Dokazilo o preverjanju pristnosti in izvršitvi plačilnih transakcij“, je določal:

„1. Države članice zahtevajo, da mora v primeru, da uporabnik plačilne storitve zanika, da je odobril izvršeno plačilno transakcijo, ali trdi, da plačilna transakcija ni bila izvršena pravilno, njegov ponudnik plačilne storitve dokazati, da je bila preverjena pristnost plačilne transakcije, da je bila ta pravilno evidentirana, knjižena in da nanjo ni vplivala tehnična okvara ali druga pomanjkljivost.

2. Če uporabnik plačilne storitve zanika, da je odobril izvršeno plačilno transakcijo, uporaba plačilnega instrumenta, ki jo evidentira ponudnik plačilnih storitev, sama po sebi ni nujno zadosten dokaz, da je plačnik odobril plačilno transakcijo, niti da je plačnik goljufal ali naklepno ali iz velike malomarnosti ni izpolnil ene ali več svojih obveznosti iz člena 56.“

10 Člen 60 te direktive, naslovljen „Odgovornost ponudnika plačilnih storitev za neodobrene plačilne transakcije“ je v odstavku 1 določal:

„Države članice brez poseganja v člen 58 zagotovijo, da v primeru neodobrenih plačilnih transakcij plačnikov ponudnik plačilnih storitev plačniku takoj povrne znesek neodobrene plačilne transakcije in, če je ustrezno, vzpostavi tako stanje bremenjenega plačilnega računa, kakršno bi bilo, če neodobrena plačilna transakcija ne bi bila izvršena.“

11 Člen 61 Direktive 2007/64, naslovljen „Plačnikova odgovornost za neodobreno plačilno transakcijo“, je določal:

„1. Z odstopanjem od člena 60 plačnik krije izgubo v zvezi s kakršno koli neodobreno plačilno transakcijo do največ 150 EUR, ki je posledica uporabe izgubljenega ali ukradenega plačilnega instrumenta, ali, če plačnik svojih osebnih varnostnih zaščit ni zavaroval, odtujitve [poneverbe] plačilnega instrumenta.

2. Plačnik krije vse izgube v zvezi z neodobrenimi plačilnimi transakcijami, če nastanejo, ker je goljufal ali naklepno ali iz velike malomarnosti ni izpolnil ene ali več svojih obveznosti iz člena 56. V takih primerih se največji znesek iz odstavka 1 tega člena ne uporablja.

3. V primeru, da plačnik ni goljufal ali nenaklepno ni izpolnil svojih obveznosti iz člena 56, države članice lahko zmanjšajo odgovornost iz odstavkov 1 in 2 tega člena, ob upoštevanju zlasti narave osebnih varnostnih zaščit plačilnega instrumenta in okoliščin, v katerih je bil izgubljen, ukraden ali odtujen [poneverjen].

4. Plačnik ne nosi nobenih finančnih posledic, ki izhajajo iz uporabe izgubljenega, ukradenega ali odtujenega [poneverjenega] plačilnega instrumenta, po obvestilu v skladu s členom 56(1)(b), razen če je goljufal.

5. Če ponudnik plačilnih storitev ne zagotovi ustreznih sredstev za obveščanje ob vsakem času o izgubljenem, ukradenem ali odtujenem [poneverjenem] plačilnem instrumentu, kakor se zahteva na podlagi člena 57(1)(c), plačnik ni odgovoren za finančne posledice, ki izhajajo iz uporabe navedenega plačilnega instrumenta, razen če je goljufal.“

12 Člen 62 te direktive je vseboval pravila o „povračilih plačilnih transakcij, ki jih je odredil prejemnik plačila ali so bile odrejene prek njega“, medtem ko se je člen 63 te direktive nanašal na „zahtevke za povračila za take transakcije […]“.

13 Direktiva 2007/64 je bila v skladu s členom 114 Direktive 2015/2366 z učinkom od 13. januarja 2018 razveljavljena in nadomeščena z Direktivo (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64 (UL 2015, L 337, str. 35).

### *Francosko pravo*

14 Code monétaire et financier (monetarni in finančni zakonik) v različici, ki izhaja iz ordonnance nº 2009-866, du 15 juillet 2009, relative aux conditions régissant la fourniture de services de paiement et portant création des établissements de paiement (uredba št. 2009-866 z dne 15. julija 2009 o pogojih za opravljanje plačilnih storitev in o ustanovitvi plačilnih institucij, JORF z dne 16. julija 2009, besedilo št. 13, in popravek v JORF z dne 25. julija 2009, besedilo št. 18) (v nadaljevanju: monetarni in finančni zakonik), v členu L. 133-17 določa:

„I. – Ko uporabnik plačilnih storitev ugotovi, da so bili njegov plačilni instrument ali z njim povezani podatki izgubljeni, ukradeni, poneverjeni ali uporabljeni brez dovoljenja, o tem brez nepotrebnega odlašanja obvesti ponudnika plačilnih storitev ali subjekt, ki ga ta ponudnik navede, da bo instrument mogoče blokirati.

[…]“

15 Člen L. 133–18 tega zakonika v prvem odstavku določa:

„V primeru neodobrene plačilne transakcije, na katero uporabnik opozori pod pogoji iz člena L. 133-24, plačnikov ponudnik plačilnih storitev plačniku takoj povrne znesek neodobrene plačilne transakcije in po potrebi vzpostavi tako stanje bremenjenega plačilnega računa, kakršno bi bilo, če neodobrena plačilna transakcija ne bi bila izvršena.“

16 Člen L. 133-19 navedenega zakonika določa:

„I. – V primeru neodobrene plačilne transakcije, ki je posledica izgube ali kraje plačilnega instrumenta, plačnik pred obvestitvijo iz člena L. 133-17 krije izgube v zvezi z uporabo tega instrumenta do največ 150 EUR.

Vendar odgovornost plačnika ne nastane v primeru neodobrene plačilne transakcije, izvršene brez uporabe osebne varnostne zaščite.

II. – Odgovornost plačnika ne nastane, če je bila neodobrena plačilna transakcija izvršena, ker so bili plačilni instrument ali z njim povezani podatki poneverjeni brez plačnikove vednosti.

Prav tako ne nastane v primeru ponareditve plačilnega instrumenta, če je bil plačnikov instrument ob izvršitvi neodobrene plačilne transakcije v njegovi posesti.

III. – Če ponudnik plačilnih storitev ne zagotovi ustreznih sredstev, ki omogočajo obveščanje iz člena L. 133-17 za namene blokiranja plačilnega instrumenta, plačnik ne nosi nobene finančne posledice, razen če je ravnal goljufivo.

IV. – Plačnik krije vse izgube v zvezi z neodobrenimi plačilnimi transakcijami, če te izgube nastanejo zaradi plačnikovega goljufivega ravnanja ali če plačnik naklepno ali iz velike malomarnosti ni izpolnil obveznosti iz členov […] in L. 133-17.“

17 Člen L. 133-24 istega zakonika določa:

„Uporabnik plačilnih storitev takoj, najpozneje pa v 13 mesecih od datuma bremenitve, sicer nastopi prekluzija, svojega ponudnika plačilnih storitev opozori na neodobreno ali nepravilno izvršeno plačilno transakcijo, razen če mu ponudnik plačilnih storitev informacij o tej plačilni transakciji ni posredoval ali jih ni dal na voljo […]

Razen v primerih, v katerih je uporabnik fizična oseba, ki deluje za neposlovne namene, se stranki lahko odločita za odstopanje od določb tega člena.“

## Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

18 IL je imel depozitni račun pri družbi Veracash SAS. Družba Veracash je 24. marca 2017 na naslov IL poslala novo kartico za gotovinske dvige in plačila. Med 30. marcem 2017 in 17. majem 2017 so bili na tem računu izvedeni dnevni dvigi (v nadaljevanju: dvigi iz postopka v glavni stvari).

19 IL je trdil, da te plačilne kartice ni niti prejel niti odobril teh dvigov, zato je pri tribunal de grande instance d’Évry (okrožno sodišče v Évryju, Francija), ki je 1. januarja 2020 postalo tribunal judiciaire d’Évry (sodišče prve stopnje v Évryju), vložil tožbo, s katero je predlagal, naj se družbi Veracash naloži vračilo zneskov, ki ustrezajo navedenim dvigom, in plačilo odškodnine.

20 Ker je bila njegova tožba na prvi stopnji delno zavrnjena, je IL vložil pritožbo pri cour d’appel de Paris (višje sodišče v Parizu, Francija), ki jo je s sodbo z dne 3. januarja 2022 zavrnilo. To sodišče je tako kot prvostopenjsko sodišče menilo, da se IL ne more sklicevati na določbe člena L. 133–18 monetarnega in finančnega zakonika, ker o dvigih iz postopka v glavni stvari družbe Veracash ni obvestil „brez odlašanja“ in „takoj“, ampak 23. maja 2017, to je skoraj dva meseca po prvem spornem dvigu.

21 IL je vložil kasacijsko pritožbo pri Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija), ki je predložitveno sodišče. IL v utemeljitev kasacijske pritožbe navaja dva pritožbena razloga, od katerih se eden v prvem delu nanaša na kršitev člena L-133–24 monetarnega in finančnega zakonika. IL s tem delom trdi, da je Cour d’appel de Paris (višje sodišče v Parizu) kršilo ta člen L. 133-24 s tem, da je v bistvu ugotovilo, da je bilo njegovo obvestilo o dvigih iz postopka v glavni stvari družbi Veracash prepozno, saj je do njega prišlo skoraj dva meseca po prvem spornem dvigu, čeprav ima po njegovem mnenju uporabnik bančne kartice na podlagi navedenega člena L. 133-24 za tako obvestilo na voljo 13 mesecev od datuma sporne bremenitve.

22 Družba Veracash pa trdi, da ta člen L. 133–24 določa dvojni rok in da je 13-mesečni rok skrajni rok. Poleg tega naj bi sistematika te določbe zahtevala, da uporabnik takoj, ko opazi nepravilnost, o tem takoj obvesti svojega ponudnika plačilnih storitev.

23 Predložitveno sodišče navaja, da je izid spora odvisen od tega, ali lahko ponudnik plačilnih storitev zavrne povračilo zneska neodobrene transakcije, če je plačnik ponudnika o transakciji sicer obvestil v 13 mesecih po datumu bremenitve, a je s to obvestitvijo odlašal, vendar ne da bi bila ta zamuda naklepna ali posledica njegove hude malomarnosti.

24 Poudarja, da je treba ustrezne določbe monetarnega in finančnega zakonika razlagati v skladu z Direktivo 2007/64, ki se *ratione temporis* uporablja za spor, o katerem odloča, ob upoštevanju časa dejanskega stanja, ki je podlaga za ta spor, in meni, da lahko dobesedna razlaga člena 58 te direktive, za katero meni, da jo podpira uvodna izjava 31 te direktive, sicer vodi do ugotovitve, da ima ponudnik plačilnih storitev pravico zavrniti povračilo zneska neodobrene plačilne transakcije zgolj zato, ker ga je uporabnik plačilnih storitev o tem obvestil prepozno, čeprav ga je o tem obvestil v tem trinajstmesečnem roku. Vendar naj bi bila taka razlaga težko združljiva s členom 61(2) navedene direktive. Če namreč plačnikovemu ponudniku plačilnih storitev nikakor ne bilo treba plačniku povrniti zneska neodobrene plačilne transakcije, o kateri ga je ta obvestil z zamudo, bi postalo nepomembno, ali je ta zamuda naklepna ali posledica hude malomarnosti, čeprav naj bi ta določba v povezavi s členom 56 iste direktive določala, da je ta obveznost povračila izključena le v teh okoliščinah.

25 Predložitveno sodišče poleg tega ugotavlja, da čeprav je Sodišče v sodbi z dne 2. septembra 2021, CRCAM (C-337/20, EU:C:2021:671), razlagalo člen 58 Direktive 2007/64, se ni izreklo o posledicah tega, da plačnik ne izpolni obveznosti, da svojega ponudnika plačilnih storitev takoj obvesti, da je ugotovil neodobreno plačilno transakcijo.

26 V zvezi s tem naj bi sicer res obstajal interes, da se plačnika spodbudi k skrbnemu ravnanju kar zadeva obveščanje svojega ponudnika plačilnih storitev. Vendar je v členu 61(2) Direktive 2007/64 po mnenju predložitvenega sodišča navedeno, da zakonodajalec Evropske unije ni nameraval sankcionirati vsake zamude ne glede na okoliščine, tako da bi plačniku v celoti odvzel pravico do povračila. Nagiba se torej k razlagi te direktive tako, da je treba plačniku, razen v primeru njegovega goljufivega ravnanja in primera obvestila, podanega po izteku 13-mesečnega roka, odvzeti pravico do povračila le za izgube, nastale pri neodobrenih plačilnih transakcijah, ki bi se jim bilo mogoče izogniti s takojšnjo obvestitvijo, in sicer pod pogojem, da je bila zamuda pri obvestitvi namerna ali posledica hude malomarnosti plačnika.

27 V teh okoliščinah je Cour de cassation (kasacijsko sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člene 56, 58, 60 in 61 [Direktive 2007/64] razlagati tako, da je plačniku pravica do povračila zneska neodobrene transakcije odvzeta, če je z obvestitvijo ponudnika plačilnih storitev o neodobreni plačilni transakciji odlašal, čeprav ga je obvestil v 13 mesecih od datuma bremenitve?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je odvzem pravice plačnika do povračila pogojen s tem, da je odlašanje z obvestitvijo naklepno ali posledica plačnikove hude malomarnosti?

3. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je pravica do povračila plačniku odvzeta za vse neodobrene transakcije ali le za tiste, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, če z obvestitvijo ne bi odlašal?“

## Vprašanja za predhodno odločanje

### *Uvodne ugotovitve*

28 Najprej je treba poudariti, da so bili dvigi iz postopka v glavni stvari izvedeni s kartico, za katero tožeča stranka v postopku v glavni stvari trdi, da je ni prejela.

29 V tem okviru je treba na eni strani opozoriti, da v skladu z opredelitvijo iz člena 4, točka 5, Direktive 2007/64 dvig sredstev pomeni „plačilno transakcijo“ v smislu te določbe. Poleg tega se v skladu s točko 23 tega člena 4 pojem „plačilni instrument“ nanaša na vsako osebno napravo oziroma naprave in/ali niz postopkov, dogovorjenih med uporabnikom plačilnih storitev in ponudnikom plačilnih storitev, ki jih uporablja uporabnik plačilnih storitev, da odredi „plačilni nalog“, pri čemer zadnjenavedeni pojem v skladu s točko 16 navedenega člena 4 pomeni navodilo plačnika ali prejemnika plačila njegovemu ponudniku plačilnih storitev, s katerim zahteva izvedbo „plačilne transakcije“.

30 Spor o glavni stvari se torej nanaša na vrsto domnevno neodobrenih plačilnih transakcij, ki so posledica uporabe plačilnega instrumenta. Ker pa v zvezi s tem v predložitveni odločbi ni navedbe, ni mogoče ugotoviti, ali je treba za ta plačilni instrument šteti, da je bil izgubljen, ukraden, poneverjen ali zlorabljen, tako da bo treba za koristen odgovor predložitvenemu sodišču upoštevati vse te možnosti.

31 Po drugi strani člen 57(2) Direktive 2007/64 določa, da ponudnik plačilnih storitev nosi tveganje pošiljanja plačilnega instrumenta plačniku ali pošiljanja kakršnih koli osebnih varnostnih zaščit instrumenta. Glede na dejansko stanje spora o glavni stvari bo moralo torej predložitveno sodišče predhodno preveriti, ali ni nastalo nobeno tako tveganje, ko je zadevni ponudnik plačilnih storitev poslal plačilni instrument, ki je bil uporabljen za dvige iz postopka v glavni stvari, in katerega posledice bi moral nositi ta ponudnik.

### *Prvo vprašanje*

32 Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe je razvidno, da želi predložitveno sodišče s prvim vprašanjem dobiti pojasnila o obsegu obveznosti obveščanja o neodobrenih plačilnih transakcijah, ki jo ima uporabnik plačilnih storitev. Ta obveznost obveščanja pa je posebej določena v členu 58 Direktive 2007/64.

33 Zato je treba razumeti, da predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 58 Direktive 2007/64 razlagati tako, da je uporabniku plačilnih storitev odvzeta pravica do popravka transakcije, če ponudnika plačilnih storitev ni takoj obvestil, da je ugotovil neodobreno plačilno transakcijo, čeprav ga je o tem obvestil v 13 mesecih od datuma bremenitve.

34 Iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da je treba za razlago določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi kontekst in cilje, ki jih uresničuje ureditev, katere del je (glej sodbi z dne 17. novembra 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, točka 12, in z dne 6. marca 2025, Cymdek, C-20/24, EU:C:2025:139, točka 38).

35 Na prvem mestu, v zvezi z besedilom določbe, katere razlaga se zahteva, je treba opozoriti, da člen 58 Direktive 2007/64 določa, da uporabnik plačilnih storitev doseže popravek transakcije le, če svojega ponudnika plačilnih storitev obvesti takoj, ko ugotovi, da je prišlo do neodobrenih ali

nepravilno izvršenih plačilnih transakcij, ki so vzrok za terjatev, in ne kasneje kot 13 mesecev po datumu bremenitve, razen če, kjer je ustrezno, ponudnik plačilnih storitev informacij o tej plačilni transakciji ni posredoval ali jih ni dal na voljo v skladu z naslovom III. Naslov III se nanaša na preglednost pogojev in zahteve za informacije za plačilne storitve.

36 Tako je treba razlago člena 58 iste direktive nadaljevati ob predpostavki, da je ponudnik plačilnih storitev izpolnil obveznosti informiranja, ki jih ima na podlagi naslova III navedene direktive.

37 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da besedilo te določbe predpisuje obveznost uporabnika plačilnih storitev, da svojega ponudnika plačilnih storitev obvesti „takoj“, ko ugotovi, da je prišlo do med drugim neodobrene plačilne transakcije, „in ne kasneje“ kot 13 mesecev po datumu bremenitve. Zato je očitno, da je v skladu z navedenim besedilom pravica uporabnika plačilnih storitev, da doseže popravek neodobrene plačilne transakcije, pogojena s predhodnim spoštovanjem dvojnega časovnega pogoja.

38 Res je, da v vseh jezikovnih različicah člena 58 Direktive 2007/64 ni uporabljen veznik „in“. Vendar je v vseh teh jezikovnih različicah navedeno, da obveznost uporabnika plačilnih storitev, da svojega ponudnika plačilnih storitev „takoj“ obvesti, da je ugotovil neodobreno plačilno transakcijo, nastane, ko se ta uporabnik seznani s to transakcijo. Nasprotno pa 13-mesečni rok teče od dneva bremenitve. To kaže na to, da gre za dva različna časovna pogoja.

39 Poleg tega, kot je v bistvu navedla tudi generalna pravobranilka v točkah 44, 47 in 48 sklepnih predlogov, je obveznost „takojšnjega“ obvestila subjektivna, ker pomeni, da uporabnik plačilnih storitev ob upoštevanju okoliščin, v katerih je, ravna čim prej od trenutka, ko je izvedel za neodobreno plačilno transakcijo. Tako se ta obveznost razlikuje od obveznosti obvestitve „v 13 mesecih“, ki je objektivna, saj začne teči z dnem bremenitve transakcije, ki je vzrok za terjatev.

40 Iz besedila člena 58 Direktive 2007/64 je torej razvidno, da mora načeloma uporabnik plačilnih storitev, da bi dosegel popravek transakcije, svojega ponudnika plačilnih storitev takoj obvestiti, da je ugotovil neodobreno plačilno transakcijo, in to obvestilo predložiti najpozneje v 13 mesecih po datumu bremenitve.

41 Na drugem mestu, to jezikovno razlago potrjuje kontekst, v katerega je umeščen ta člen 58. V zvezi s tem se na eni strani uvodna izjava 31 Direktive 2007/64 sklicuje na potrebo, da uporabnik plačilnih storitev ponudnika plačilnih storitev „čim prej“ obvesti o vsakem izpodbijanju domnevno neodobrenih plačilnih transakcij. Ker se omemba te obveznosti obveščanja „čim prej“ razlikuje od obveznosti obveščanja v določenem roku, ki poleg tega ni omenjena v uvodnih izjavah Direktive 2007/64, to potrjuje, da je obveznost „takojšnjega“ obveščanja iz navedenega člena 58 samostojna. Tako se razlikuje od obveznosti obvestitve v roku trinajstih mesecev od datuma bremenitve.

42 Po drugi strani mora v skladu s členom 56(1)(b) Direktive 2007/64 uporabnik plačilnih storitev, ki ima pravico do uporabe plačilnega instrumenta, brez nepotrebnega odlašanja obvestiti ponudnika plačilnih storitev, ali subjekt, ki ga slednji navede, ko ugotovi, da je bil plačilni instrument izgubljen, ukraden, poneverjen ali zlorabljen.

43 Res je, da se rok, v katerem mora biti ta obveznost obveščanja izpolnjena, razlikuje od obveznosti, da se „takoj“ obvesti o neodobreni plačilni transakciji, določeni v členu 58 te direktive. Ta rok namreč teče od seznanitve ne le z vsako neodobreno uporabo plačilnega instrumenta, ampak, glede na okoliščine primera, z izgubo, krajo ali poneverbo tega instrumenta. Do seznanitve s temi

dogodki pa lahko pride, še preden se navedeni instrument uporabi za izvedbo neodobrene plačilne transakcije. Poleg tega se ti obveznosti razlikujeta tudi po tem, da je mogoče, da mora biti o izgubi, kraji, poneverbi ali neodobreni uporabi zadevnega instrumenta obveščen ne ponudnik plačilnih storitev, ampak subjekt, ki ga ta navede.

44 Vendar ostaja dejstvo, da je, kot je razvidno iz okoliščin zadeve v glavni stvari, mogoče, da obveznost obveščanja iz člena 56(1)(b) navedene direktive in obveznost obveščanja iz člena 58 te direktive nastaneta hkrati. V takih okoliščinah pa bi bilo nedosledno šteti, da zgolj spoštovanje 13-mesečnega roka od datuma bremenitve zadostuje za ugotovitev, da je bilo o zadevni plačilni transakciji obveščeno v skladu z zahtevami iz člena 58 Direktive 2007/64, medtem ko člen 56(1)(b) te direktive načeloma nalaga hitrejše obvestilo.

45 Na tretjem mestu, navedeno jezikovno razlago potrjujejo cilji, ki jim sledi Direktiva 2007/64.

46 V zvezi s tem je na eni strani v skladu z uvodno izjavo 31 te direktive, ki pojasnjuje obseg člena 58 te direktive, namen obveznosti uporabnika plačilnih storitev, da ponudnika plačilnih storitev „čim prej“ obvesti o vsakem izpodbijanju domnevno neodobrenih plačilnih transakcij, zmanjšati tveganja in posledice neodobrenih plačilnih transakcij.

47 Iz te uvodne izjave 31 tako izhaja, da „takojšnja“ obveznost obveščanja iz tega člena 58 sledi preventivnemu cilju. Če pa bi zgolj spoštovanje 13-mesečnega roka od datuma bremenitve v vsakem primeru zadostovalo za ugotovitev, da je uporabnik plačilnih storitev izpolnil obveznost obveščanja, ki jo ima na podlagi navedenega člena 58, bi bil ta preventivni namen ogrožen.

48 Na drugi strani iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je trinajstmesečni rok najdaljši rok, po izteku katerega uporabnik plačilnih storitev ne more več uveljavljati odgovornosti ponudnika plačilnih storitev za zadevno transakcijo, niti na podlagi ureditve odgovornosti, ki ni tista iz člena 58 in člena 60(1) Direktive 2007/64. Namen tega roka je tako zagotoviti pravno varnost tako uporabnikov plačilnih storitev kot ponudnikov takih storitev (glej v tem smislu sodbo z dne 2. septembra 2021, CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, točke od 48 do 52).

49 Dejstvo, da se ta cilj razlikuje od cilja, ki se uresničuje z obveznostjo „takojšnjega“ obveščanja, pa potrjuje, da člen 58 Direktive 2007/64 vsebuje dva časovna pogoja, ki se načeloma razlikujeta. Poleg tega bi to, da bi se štelo, da ima uporabnik plačilnih storitev pravico doseči popravek neodobrene plačilne transakcije, za katero je vedel, vendar je odlašal s tem, da bi obvestil svojega ponudnika plačilnih storitev, ogrožalo pravno varnost in uravnoteženje interesov uporabnika plačilnih storitev oziroma njegovega ponudnika plačilnih storitev, ki ga je opravil zakonodajalec Unije ob sprejetju Direktive 2007/64.

50 V skladu s členom 60(1) te direktive namreč države članice brez poseganja v člen 58 zagotovijo, da v primeru neodobrenih plačilnih transakcij plačnikov ponudnik plačilnih storitev plačniku takoj povrne znesek neodobrene plačilne transakcije in, če je ustrezno, vzpostavi tako stanje bremenjenega plačilnega računa, kakršno bi bilo, če neodobrena plačilna transakcija ne bi bila izvršena. Če bi bilo možno zahtevek uporabnika plačilnih storitev na podlagi navedenega člena 58 odložiti za do trinajst mesecev po datumu bremenitve transakcije, in to čeprav je ta uporabnik zadevno transakcijo ugotovil veliko prej, bi se obdobje pravne negotovosti podaljšalo brez objektivne utemeljitve v škodo zadevnega ponudnika plačilnih storitev, s čimer bi se ogrozila ta pravna varnost in to uravnoteženje.

51 Iz navedenega izhaja, da se obveznost obveščanja iz člena 58 te direktive šteje za izpolnjeno le pod dvema pogojema, in sicer, prvič, da uporabnik plačilnih storitev svojega ponudnika plačilnih storitev takoj obvesti, da je ugotovil neodobreno plačilno transakcijo, in drugič, da do tega obvestila pride najpozneje v 13 mesecih od datuma bremenitve.

52 Ob tem je treba še opozoriti, da je v sistematiki ureditve odgovornosti, določene v poglavju 2 naslova IV Direktive 2007/64, obveznost, da uporabnik plačilnih storitev obvesti o vseh neodobrenih transakcijah, pogoj za to, da se navedena ureditev lahko uporabi v korist tega uporabnika (glej v tem smislu sodbo z dne 2. septembra 2021, CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, točki 38 in 39).

53 Tako je, kot je navedeno v uvodni izjavi 31 te direktive, pri čemer se sklicuje na obvestilo med drugim o „domnevno“ neodobrenih plačilnih transakcijah, ta obveznost obveščanja pogoj, katerega namen je, da je ponudnik plačilnih storitev obveščen o dejstvu, da je uporabnik plačilnih storitev ugotovil transakcijo, za katero meni, da ni bila odobrena, pri čemer dejansko pridobitev zahtevanega popravka urejajo druge določbe navedene direktive.

54 Natančneje, za dejansko pridobitev tega popravka je na eni strani določen pogoj, da je ta neodobrenost izkazana, pri čemer člen 59 Direktive 2007/64 v zvezi s tem vsebuje nekatera pojasnila v zvezi z dokazom o pristnosti in izvršitvi plačilnih transakcij. Na drugi strani zanjo veljajo pravila o razdelitvi odgovornosti ponudnika plačilnih storitev in plačnika v primeru neodobrenih plačilnih transakcij, ki so določena zlasti v členih 60 in 61 te direktive, katerih namen je, kot je navedeno v uvodni izjavi 35 navedene direktive, urediti porazdelitev izgub v primeru neodobrenih plačilnih transakcij. V zvezi s tem je treba še pojasniti, da je, kot izhaja iz člena 4, točki 7 in 10, te direktive, pojem „plačnik“ vključen v pojem „uporabnik plačilnih storitev“ in se med drugim nanaša na fizično osebo, ki odobri plačilni nalog ali izda plačilni nalog. Poleg tega člena 62 in 63 iste direktive obravnavata povračilo za plačilne transakcije, ki jih je odredil prejemnik plačila ali so bile odrejene prek njega, in zahtevke za tako povračilo.

55 Poleg tega se lahko stranki v skladu s členom 51(1) Direktive 2007/64, če uporabnik plačilnih storitev ni potrošnik, po eni strani odločita, da se med drugim členi 59, 61, 62 in 63 ne uporabljajo v celoti ali delno, po drugi strani pa se dogovorita o roku, ki je drugačen od roka iz člena 58 te direktive.

56 Glede na vse zgornje preudarke je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 58 Direktive 2007/64 razlagati tako, da je uporabniku plačilnih storitev načeloma odvzeta pravica do pridobitve popravka transakcije, če svojega ponudnika plačilnih storitev ni takoj obvestil, da je ugotovil neodobreno plačilno transakcijo, čeprav ga je o njej obvestil v 13 mesecih od datuma bremenitve.

### *Drugo vprašanje*

57 Uvodoma je treba opozoriti, da mora Sodišče v skladu z ustaljeno sodno prakso v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, ki je uveden s členom 267 PDEU, nacionalnemu sodišču podati koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. S tega vidika mora Sodišče po potrebi preoblikovati vprašanja, ki so mu bila predložena. Naloga Sodišča je namreč razložiti vse določbe prava Unije, ki jih nacionalna sodišča potrebujejo za odločanje o sporih, ki so jim predloženi, tudi če te določbe niso izrecno navedene v vprašanjih, ki mu jih ta sodišča zastavijo (glej sodbe z dne 18. marca 1993, Viessmann, C-280/91, EU:C:1993:103,

točka 17; z dne 28. novembra 2000, Roquette Frères, C-88/99, EU:C:2000:652, točka 18, in z dne 8. maja 2025, HUK-COBURG Haftpflicht-Unterstützungs-Kasse, C-697/23, EU:C:2025:338, točka 22).

58 V obravnavanem primeru je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da želi predložitveno sodišče z drugim vprašanjem dobiti pojasnila o morebitnih okoliščinah, na podlagi katerih je mogoče šteti, da zamuda pri obvestitvi o neodobreni plačilni transakciji plačniku dejansko lahko odvzame pravico do povračila te transakcije, kadar je ta transakcija posledica izgube, kraje, poneverbe ali neodobrene uporabe plačilnega instrumenta.

59 V zvezi s tem pa niso upoštevne le določbe člena 58 Direktive 2007/64, ki se med drugim nanašajo na obveščanje o neodobrenih plačilnih transakcijah, ampak tudi določbe člena 60(1) in člena 61(2) te direktive, ki se nanašajo na odgovornosti ponudnika plačilnih storitev oziroma plačnika v primeru neodobrene plačilne transakcije, ter določbe člena 56 navedene direktive, na katerega napotuje ta člen 61(2), natančneje določbe odstavka 1(b) tega člena 56, ki se nanašajo prav na dejanske okoliščine, navedene na koncu prejšnje točke te sodbe.

60 V teh okoliščinah in ob upoštevanju odgovora na prvo vprašanje je treba razumeti, da predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 58, člen 60(1) in člen 61(2) Direktive 2007/64 v povezavi s členom 56(1)(b) te direktive razlagati tako, da kadar gre za neodobreno plačilno transakcijo, ki je posledica uporabe plačilnega instrumenta, ki je bil izgubljen, ukraden ali poneverjen, ali vsake neodobrene uporabe takega instrumenta, in je plačnik o tej transakciji obvestil svojega ponudnika plačilnih storitev v 13 mesecih od datuma bremenitve, je temu plačniku odvzeta pravica do dejanskega popravka navedene transakcije le, če je namerno ali iz hude malomarnosti odlašal z obvestitvijo svojega ponudnika plačilnih storitev o tej transakciji.

61 V zvezi s tem je treba na prvem mestu glede besedila teh določb opozoriti, da iz napotitve v členu 60(1) Direktive 2007/64 na člen 58 te direktive in iz uvodne izjave 31 te direktive izhaja, da je uporaba ureditve odgovornosti za neodobrene plačilne transakcije iz poglavja 2 naslova IV navedene direktive pogojena s tem, da uporabnik plačilnih storitev obvesti ponudnika plačilnih storitev o vseh neodobrenih transakcijah v skladu s tem členom 58 (glej v tem smislu sodbo z dne 2. septembra 2021, CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, točke 34, 35, 38 in 39), ki, kot je razvidno iz odgovora na prvo vprašanje, vsebuje dvojni časovni pogoj.

62 V okviru te ureditve odgovornosti za neodobrene plačilne transakcije člen 59 Direktive 2007/64 vzpostavlja mehanizem dokaznega bremena, ki je ugoden za uporabnika plačilnih storitev. Dokazno breme v bistvu nosi ponudnik plačilnih storitev, ki mora dokazati, da je bila preverjena pristnost transakcije ter da je bila ta pravilno evidentirana in knjižena. V praksi je treba na podlagi dokaznih pravil iz tega člena 59, če je bilo obvestilo iz člena 58 navedene direktive opravljeno v roku, določenem v tem členu, ponudniku plačilnih storitev naložiti obveznost takojšnjega povračila v skladu s členom 60(1) iste direktive (sodba z dne 2. septembra 2021, CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, točka 40).

63 Vendar za to obveznost takojšnjega povračila zneska zadevne transakcije veljajo nekatere omejitve, določene v členu 61 Direktive 2007/64. Natančneje, odstavek 2 tega člena 61 v prvem stavku določa, da plačnik krije vse izgube v zvezi z neodobrenimi plačilnimi transakcijami, če nastanejo, ker je goljufal ali naklepno ali iz velike malomarnosti ni izpolnil ene ali več svojih obveznosti iz člena 56.

64 Kot je bilo že navedeno v točki 42 te sodbe, je med obveznostmi, ki jih ima plačnik na podlagi tega člena 56, v odstavku 1(b) navedenega člena navedena obveznost tega plačnika, da brez nepotrebnega odlašanja obvesti ponudnika plačilnih storitev, ali subjekt, ki ga slednji navede, ko ugotovi, da je bil plačilni instrument izgubljen, ukraden, poneverjen ali zlorabljen.

65 Zato iz besedila člena 61(2), prvi stavek, Direktive 2007/64 v povezavi s členom 56(1)(b) in členom 60(1) te direktive izhaja, da mora plačnik kriti izgube, nastale zaradi neodobrenih plačilnih transakcij, ki so posledica uporabe njegovega plačilnega instrumenta, le, če je ravnal goljufivo ali, če je namerno ali iz hude malomarnosti odlašal z obvestitvijo svojega ponudnika plačilnih storitev ali subjekta, ki ga ta navede, o izgubi, kraji, poneverbi ali kakršni koli neodobreni uporabi tega instrumenta. Zato je ponudnik plačilnih storitev le v takih primerih oproščen obveznosti povračila zneska neodobrenih plačilnih transakcij.

66 Na drugem mestu, to razlago potrjuje kontekst, v katerega so umeščene določbe člena 56(1)(b), člena 58, člena 60(1) in člena 61(2) Direktive 2007/64.

67 Na eni strani, kot je bilo že ugotovljeno v točki 44 te sodbe, se namreč lahko zgodi, da obveznost obveščanja iz člena 56(1)(b) Direktive 2007/64 in obveznost obveščanja iz člena 58 te direktive nastaneta hkrati. Zato je treba, kot je generalna pravobranilka navedla v točki 62 sklepnih predlogov, za zagotovitev dosledne razlage te direktive spoštovanje obveznosti obveščanja iz tega člena 58 v okoliščinah iz tega člena 56(1)(b) in razen če plačnik ni ravnal goljufivo, presojati na podlagi meril iz člena 61(2) navedene direktive.

68 Na drugi strani, v skladu s členom 57(1)(d) Direktive 2007/64 ima ponudnik plačilnih storitev, ki izda plačilni instrument, obveznost preprečiti vsakršno uporabo tega instrumenta po tem, ko je bilo posredovano obvestilo na podlagi člena 56(1)(b) te direktive. Poleg tega člen 61(4) te direktive določa, da plačnik ne nosi nobenih finančnih posledic, ki izhajajo iz uporabe izgubljenega, ukradenega ali poneverjenega plačilnega instrumenta, po obvestilu v skladu s členom 56(1)(b), razen če je goljufal. Plačnik torej nikakor nima interesa, da bi odložil obvestitev, ki jo mora podati na podlagi zadnjenavedene določbe, niti, glede na okoliščine primera, obvestitev, ki jo mora podati na podlagi člena 58 navedene direktive, če ti obveznosti nastaneta sočasno.

69 Na tretjem mestu je treba na teleološki ravni poudariti, po eni strani, da se z razlago, navedeno v točki 65 te sodbe, lahko ohrani polni učinek člena 61(2), prvi stavek, Direktive 2007/64. V ta namen je treba preprečiti, da bi lahko ponudnik plačilnih storitev plačniku ugovarjal zgolj zamudo pri obvestitvi o ugotovitvi neodobrene plačilne transakcije, da bi se izognil obveznosti povračila na podlagi člena 60(1) te direktive, če je ta transakcija posledica izgube, kraje, poneverbe ali kakršne koli neodobrene uporabe plačilnega instrumenta in je plačnik za to izgubo, krajo, poneverbo ali to neodobreno uporabo izvedel šele takrat, ko je ugotovil to transakcijo. Če bi namreč ponudnik plačilnih storitev imel tako možnost, bi bil temu prvemu stavku odvzet polni učinek, saj bi bila plačniku odvzeta pravica do povračila, čeprav izgube, ki jih je utrpel, ne bi nastale zato, ker namerno ali iz hude malomarnosti ni obvestil svojega ponudnika plačilnih storitev ali subjekt, ki ga ta navede, na podlagi člena 56(1)(b) Direktive 2007/64.

70 Po drugi strani je ta razlaga podprta s ciljem, ki se uresničuje z Direktivo 2007/64, kot je izražen v uvodni izjavi 32 te direktive, v skladu s katero bi moral biti zato, da se uporabnika plačilnih storitev spodbudi, da svojega ponudnika plačilnih storitev nemudoma obvesti o kraji ali izgubi plačilnega instrumenta in tako zmanjša tveganje neodobrenih plačilnih transakcij, uporabnik odgovoren samo za omejeni znesek, razen če je ravnal goljufivo ali iz hude malomarnosti. Ta uvodna izjava namreč izraža namen zakonodajalca Unije, da v primeru kraje ali izgube plačilnega

instrumenta daje prednost večjemu varstvu uporabnika plačilnih storitev. Navedena razlaga tako ne posega v ravnotežje med interesi plačnika in interesi njegovega ponudnika plačilnih storitev, kot jih je uravnotežil ta zakonodajalec.

71 Zato iz člena 58, člena 60(1) in člena 61(2) Direktive 2007/64 skupaj in v povezavi z njenim členom 56(1)(b) izhaja, da kadar gre za neodobreno plačilno transakcijo, ki je, po eni strani, posledica uporabe izgubljenega, ukradenega ali poneverjenega plačilnega instrumenta ali kakršne koli neodobrene uporabe takega instrumenta in je po drugi strani plačnik svojega ponudnika plačilnih storitev o njej obvestil v 13 mesecih od datuma bremenitve, je temu plačniku načeloma, razen če je ravnal goljufivo, odvzeta pravica do pridobitve povračila te transakcije le, če je namerno ali iz hude malomarnosti odlašal z obvestitvijo svojega ponudnika plačilnih storitev o neodobreni plačilni transakciji.

72 Predložitveno sodišče, ki je edino pristojno za presojo dejanskega stanja, mora ugotoviti, ali to velja za vsakega od dvigov iz postopka v glavni stvari, saj se ta člen 58 izrecno nanaša na obveščanje o posameznih plačilnih transakcijah.

73 V zvezi z zadnjenavedenim je treba ob upoštevanju elementov, ki jih je navedlo predložitveno sodišče in so povzeti v točkah od 22 do 26 te sodbe, dodati, na eni strani, da člen 59(2) Direktive 2007/64 določa, da če uporabnik plačilne storitve zanika, da je odobril izvršeno plačilno transakcijo, uporaba plačilnega instrumenta, ki jo evidentira ponudnik plačilnih storitev, sama po sebi ni nujno zadosten dokaz, da je plačnik odobril plačilno transakcijo, niti da je plačnik goljufal ali naklepno ali iz velike malomarnosti ni izpolnil ene ali več svojih obveznosti iz člena 56 te direktive. Na drugi strani je v uvodni izjavi 33 te direktive med drugim pojasnjeno, da bi bilo treba, da bi se ocenila morebitna malomarnost uporabnikov plačilnih storitev, upoštevati vse okoliščine ter da bi bilo treba dokaze in stopnjo domnevne malomarnosti oceniti na osnovi nacionalne zakonodaje.

74 Vendar je med pogoji iz člena 61(2) Direktive 2007/64 „huda malomarnost“ plačnika, in sicer, kot je navedla tudi generalna pravobranilka v točki 65 sklepnih predlogov, resna kršitev dolžnosti skrbnega ravnanja. Poleg tega je treba, kot je bilo ugotovljeno v točki 39 te sodbe, upoštevati okoliščine, v katerih je plačnik. Tako mu – razen če je zadnjenavedeni ravnal goljufivo – in s pridržkom morebitne uporabe člena 51(1) Direktive 2007/64 ni mogoče očitati, da svojega ponudnika plačilnih storitev ni „takoj“ obvestil, da je ugotovil neodobreno plačilno transakcijo, ki je posledica uporabe izgubljenega, ukradenega ali poneverjenega plačilnega instrumenta ali kakršne koli neodobrene uporabe takega instrumenta.

75 Poleg tega člen 61 Direktive 2007/64 vsebuje pojasnila glede obsega izgub, ki jih mora glede na okoliščine primera dejansko nositi plačnik, zlasti v okoliščinah, navedenih v točki 71 te sodbe.

76 Glede na vse zgornje preudarke je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 58, člen 60(1) in člen 61(2) Direktive 2007/64 v povezavi s členom 56(1)(b) te direktive razlagati tako, da kadar gre za neodobreno plačilno transakcijo, ki je posledica uporabe izgubljenega, ukradenega ali poneverjenega plačilnega instrumenta ali kakršne koli neodobrene uporabe takega instrumenta, in je plačnik o tej transakciji svojega ponudnika plačilnih storitev obvestil v 13 mesecih od datuma bremenitve, je temu plačniku načeloma in razen če je ravnal goljufivo, odvzeta njegova pravica do pridobitve dejanskega popravka navedene transakcije le, če je namerno ali iz hude malomarnosti, kar pomeni resno kršitev dolžnosti skrbnega ravnanja, odlašal z obvestitvijo svojega ponudnika plačilnih storitev o tej transakciji.

***Tretje vprašanje***

77 Predložitveno sodišče tretje vprašanje postavlja za primer, da bi se na prvo vprašanje odgovorilo, da plačnik nima pravice do popravka transakcije, če je prepozno obvestil svojega ponudnika plačilnih storitev, da je ugotovil neodobreno plačilno transakcijo, čeprav ga je o tem obvestil v 13 mesecih od datuma bremenitve.

78 Čeprav je bil odgovor na prvo vprašanje v bistvu pritrdilen, pa je ta odgovor, kot izhaja iz točk od 52 do 55 te sodbe, odvisen od različnih elementov, in zlasti, kot je razvidno iz analize drugega vprašanja, od tega, da se – razen če je plačnik ravnal goljufivo – kadar je neodobrena plačilna transakcija posledica izgube, kraje, poneverbe ali kakršne koli neodobrene uporabe njegovega plačilnega instrumenta, za plačnika, ki je svojega ponudnika plačilnih storitev o neodobreni plačilni transakciji obvestil v 13 mesecih od datuma njene bremenitve, lahko šteje, da je svojega ponudnika plačilnih storitev prepozno obvestil o tem, da je ugotovil to transakcijo, le, če je bila njegova zamuda namerna ali posledica hude malomarnosti.

79 Poleg tega mora predložitveno sodišče presoditi in kvalificirati dejansko stanje, ki se obravnava pred njim, zlasti glede na pojasnila, navedena v točkah 73 in 74 te sodbe.

80 Tretje vprašanje je torej treba preoblikovati, da bi se upošteval odgovor na prvo in drugo vprašanje.

81 Tako je treba šteti, da predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 58, člen 60(1) in člen 61(2) Direktive 2007/64 v povezavi s členom 56(1)(b) te direktive razlagati tako, da je, kadar gre, prvič, za zaporedne neodobrene plačilne transakcije, ki so posledica uporabe plačilnega instrumenta, ki je bil izgubljen, ukraden ali poneverjen, ali kakršne koli neodobrene uporabe takega instrumenta, in je, drugič, plačnik ob spoštovanju 13-mesečnega roka od njihovih datumov bremenitve namenoma ali iz hude malomarnosti deloma odlašal, da bi o njih obvestil svojega ponudnika plačilnih storitev, temu plačniku odvzeta njegova pravica za povračilo vseh izgub, ki so jih povzročile te transakcije.

82 V zvezi s tem je treba v zvezi z besedilom teh določb opozoriti, da je v skladu s členom 60(1) Direktive 2007/64 za izgube, nastale zaradi neodobrenih plačilnih transakcij, načeloma odgovoren ponudnik plačilnih storitev. Vendar v skladu s členom 61(2) te direktive, katerega besedilo je že navedeno v točki 63 te sodbe, plačnik krije „vse“ izgube v zvezi z neodobrenimi plačilnimi transakcijami, če te izgube „nastanejo“, med drugim, ker naklepno ali iz velike malomarnosti ni izpolnil ene ali več svojih obveznosti iz člena 56(1)(b) te direktive in se v tem primeru maksimalen znesek 150 EUR iz odstavka 1 tega člena ne uporablja.

83 Besedilo tega člena 61(2) torej vzpostavlja vzročno zvezo med ravnanjem plačnika na eni strani in nastalimi izgubami, za katere ne bo mogel pridobiti popravka, na drugi strani.

84 Poleg tega je iz odgovora na drugo vprašanje za predhodno odločanje razvidno, da se vprašanje, ali je treba obvestitev, podano na podlagi člena 58 Direktive 2007/64 v okoliščinah, kot so te iz navedenega člena 61(2) v povezavi s členom 56(1)(b) te direktive, šteti za dejansko prepozno, presoja ločeno za vsako transakcijo.

85 Iz tega izhaja, da je tudi v primeru neodobrenih plačilnih transakcij, ki se izvajajo večkrat in ki so vse posledica iste izgube, iste kraje ali iste poneverbe zadevnega plačilnega instrumenta, plačniku mogoče odvzeti pravico do popravka le za transakcije, o katerih je namerno ali iz hude malomarnosti prepozno obvestil svojega ponudnika plačilnih storitev.

86 To jezikovno razlago potrjuje ne le dejstvo, da je člen 61(2) Direktive 2007/64 določba, ki odstopa od načela iz člena 60(1) te direktive, in da jo je torej treba razlagati ozko, ampak tudi kontekst, v katerega so umeščene določbe iz točke 81 te sodbe.

87 V skladu z odstavkom 4 tega člena 61 namreč plačnik ne nosi nobenih finančnih posledic, ki izhajajo iz uporabe izgubljenega, ukradenega ali poneverjenega plačilnega instrumenta, po obvestilu v skladu s členom 56(1)(b) te direktive, razen če je goljufal. Poleg tega odstavek 5 navedenega člena 61 določa, da če ponudnik plačilnih storitev ne zagotovi ustreznih sredstev za obvestitev o izgubljenem, ukradenem ali poneverjenem plačilnem instrumentu ob vsakem času, kakor se zahteva na podlagi člena 57(1)(c), plačnik ni odgovoren za finančne posledice, ki izhajajo iz uporabe navedenega plačilnega instrumenta, razen če je goljufal. Ti določbi potrjujeta, da plačnik ne more biti odgovoren za izgube, ki se jim ne bi mogel izogniti.

88 Navedeno jezikovno razlago potrjujejo tudi cilji Direktive 2007/64. V zvezi s tem je treba poudariti, da je zahteva po vzročni zvezi med ravnanjem plačnika in izgubami, ki jih je utrpel in katerih povračila ne more pridobiti od ponudnika plačilnih storitev, v skladu z uravnoteženjem interesov uporabnikov plačilnih storitev oziroma ponudnikov plačilnih storitev, kot ga je opravil zakonodajalec Unije v tej direktivi. Ta zahteva namreč s tem, da uporabniku plačilnih storitev nalaga odgovornost, tega v skladu z uvodnima izjavama 31 in 32 navedene direktive spodbuja, naj neupravičeno ne odloži obvestitve svojega ponudnika plačilnih storitev o neodobrenih plačilnih transakcijah, ki jih ugotovi. Prav tako se s to zahtevo ponudnika plačilnih storitev spodbuja k spoštovanju obveznosti, ki jih ima, da bi ta uporabnik lahko ugotovil take transakcije.

89 Navedena zahteva poleg tega zagotavlja polni učinek tako člena 51(1) Direktive 2007/64 kot člena 61(3) te direktive. Po eni strani namreč strankam, kadar uporabnik plačilnih storitev ni potrošnik, daje možnost, da se med drugim odločijo, da se člen 61 te direktive ne uporablja, ali da se dogovorijo o drugačnem roku, kot je določen v členu 58 te direktive, ter da tako določijo drugačno delitev odgovornosti, ki po potrebi manj varuje uporabnike plačilnih storitev, ki niso potrošniki. Po drugi strani ohranja možnost, ki jo člen 61(3) navedene direktive daje državam članicam, da se odločijo za omejitev odgovornosti plačnika iz odstavkov 1 in 2 tega člena 61, če ta ni goljufal niti ni namerno kršil svojih obveznosti iz člena 56 iste direktive, zlasti, kot je navedeno v njeni uvodni izjavi 34, da se ohrani obstoječa raven varstva potrošnikov in spodbudi zaupanje v varnost uporabe elektronskih plačilnih instrumentov.

90 Glede na vse zgornje preudarke je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 58, člen 60(1) in člen 61(2) Direktive 2007/64 v povezavi s členom 56(1)(b) te direktive razlagati tako, da kadar gre, prvič, za zaporedne neodobrene plačilne transakcije, ki so posledica uporabe plačilnega instrumenta, ki je bil izgubljen, ukraden ali poneverjen, ali kakršne koli neodobrene uporabe takega instrumenta, in je, drugič, plačnik ob spoštovanju 13-mesečnega roka od njihovih datumov bremenitve namenoma ali iz hude malomarnosti deloma odlašal, da bi o njih obvestil svojega ponudnika plačilnih storitev, je temu plačniku načeloma odvzeta pravica do pridobitve povračila le za izgube, ki so posledica transakcij, o katerih je namerno ali iz hude malomarnosti odlašal z obvestitvijo svojega ponudnika plačilnih storitev.

## Stroški

91 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Direktivo 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES**

   **je treba razlagati tako, da**

   **je uporabniku plačilnih storitev načeloma odvzeta pravica do pridobitve popravka transakcije, če svojega ponudnika plačilnih storitev ni takoj obvestil, da je ugotovil neodobreno plačilno transakcijo, čeprav ga je o njej obvestil v 13 mesecih od datuma bremenitve.**

2. **Člen 58, člen 60(1) in člen 61(2) Direktive 2007/64 v povezavi s členom 56(1)(b) te direktive**

   **je treba razlagati tako, da**

   **kadar gre za neodobreno plačilno transakcijo, ki je posledica uporabe izgubljenega, ukradenega ali poneverjenega plačilnega instrumenta ali kakršne koli neodobrene uporabe takega instrumenta, in je plačnik o tej transakciji svojega ponudnika plačilnih storitev obvestil v 13 mesecih od datuma bremenitve, je temu plačniku, načeloma in razen če je ravnal goljufivo, odvzeta pravica do pridobitve dejanskega popravka navedene transakcije le, če je namerno ali iz hude malomarnosti, kar pomeni resno kršitev dolžnosti skrbnega ravnanja, odlašal z obvestitvijo svojega ponudnika plačilnih storitev o tej transakciji.**

3. **Člen 58, člen 60(1) in člen 61(2) Direktive 2007/64 v povezavi s členom 56(1)(b) te direktive**

   **je treba razlagati tako, da**

   **kadar gre, prvič, za zaporedne neodobrene plačilne transakcije, ki so posledica uporabe plačilnega instrumenta, ki je bil izgubljen, ukraden ali poneverjen, ali kakršne koli neodobrene uporabe takega instrumenta, in je, drugič, plačnik ob spoštovanju 13-mesečnega roka od njihovih datumov bremenitve namenoma ali iz hude malomarnosti deloma odlašal, da bi o njih obvestil svojega ponudnika plačilnih storitev, je temu plačniku načeloma odvzeta pravica do pridobitve povračila le za izgube, ki so posledica transakcij, o katerih je namerno ali iz hude malomarnosti odlašal z obvestitvijo svojega ponudnika plačilnih storitev.**

Podpisi